

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/34/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112215901
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6112215901.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Danice Kočíckovej v právnej veci navrhovateľa DEMI VENTURA, s. r. o., so sídlom Rastislavice 255, IČO: 35 918 993, zastúpenom JUDr. Zoroslavom Kollárom, advokátom, advokátska kancelária Bratislava, Vajnorská 8/A, zastúpenom na základe substitúcie JUDr. Ing. Petrou Presperínovou, advokátkou, AK PRESPERINOVA, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Nám. SNP 15, proti odporcovi Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky so sídlom Bratislava, Štefanovičova 5, IČO: 00 151 742, o náhradu škody vo výške 164.265,73 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/157/2012-598 zo dňa 10. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol a rozhodol, že o trovách konania rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia. Okresný súd v konaní rozhodoval o návrhu navrhovateľa na náhradu škody, ktorá mu údajne bola spôsobená (resp. jeho právnemu predchodcovi spoločnosti UNISES PLUS s. r. o.) nezákonnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“).

Nezákonnými rozhodnutiami sú podľa tvrdenia navrhovateľa rozhodnutie Daňového úradu Trenčín č. 645/230/7556/07/Fer zo dňa 31. 01. 2007, rozhodnutie č. 645/230/7729/07/Fer zo dňa 31. 01. 2007, rozhodnutie č. 645/230/96340/07/Fer zo dňa 28. 11. 2007, rozhodnutie č. 645/230/96469/07/Fer zo dňa 29. 11. 2007, rozhodnutie č. 645/230/4528/08/Fer zo dňa 22. 01. 2008, rozhodnutie č. 645/230/15509/08/Fer zo dňa 07. 03. 2008, rozhodnutie č. 645/230/4752/08/Fer zo dňa 22. 01. 2008 a rozhodnutie č. 645/230/17342/08/Fer zo dňa 14. 03. 2008. Týmito rozhodnutiami mala navrhovateľovi vzniknúť skutočná škoda a ušlý zisk vzhľadom k tomu, že uvedené rozhodnutia boli príslušnými orgánmi zrušené. Škoda má pozostávať z výdavkov na daňového poradcu X.. X J. v konaniach pred daňovým úradom a daňovým riaditeľstvom, ďalej z výdavkom na trovy súvisiace s poskytnutím právnych služieb advokáta JUDr. Zoroslava Kollára pri súdnych konaniach o preskúmaní zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, ďalej v súvislosti so zmluvami o finančnej výpomoci zo dňa 21. 11. 2006, 13. 12. 2006, 20. 12. 2006, 29. 03. 2007, 28. 05. 2007, 02. 01. 2009, 12. 02. 2009 a 20. 02. 2009, ktorá škoda pozostáva zo zaplatených úrokov a úrokov z omeškania. Škoda mala navrhovateľovi vzniknúť aj v súvislosti so zaplatením súdnych poplatkov. Navrhovateľ za ušlý zisk považoval výdavky vo forme ušlého úroku, ktoré by prirástli k istine, ak by ju právny predchodca navrhovateľa nepoužil na úhradu služieb daňového poradenstva, prípadne na úhradu právnych služieb alebo na úhradu úrokov, ale by tieto sumy uložil v

banke ako nový vklad. Titulom náhrady škody - ušlého zisku si uplatnil aj príslušenstvo, ktoré by prirástlo k vyššie uvedenej škode a ušlému zisku, ako aj úroky z omeškania z finančných výpomocí.

Okresný súd nárok navrhovateľa posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1 písm. c), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3, § 25 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa § 420 ods. 1 a § 442 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že prvkami skutkovej podstaty, naplnenie ktorej má za následok vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, sú:

1. subjekt (orgán štátu),
2. predmet (nezákonným rozhodnutím porušený právny vzťah),
3. správanie subjektu (jeho rozhodnutie),
4. protiprávnosť (nezákonnosť),
5. výsledok spočívajúci v škode,
6. príčinná súvislosť medzi správaním (rozhodnutím) a výsledkom (škodou).

Uviedol tiež, že pre vznik tejto zodpovednosti musia byť splnené všetky zákonom vyžadované podmienky, ide o objektívnu zodpovednosť štátu, teda bez ohľadu na zavinenie, bez liberačných dôvodov, poškodený v konaní však musí preukázať nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Uviedol, že príčinou škody môže byť len tá okolnosť, bez existencie ktorej by škodný následok nevznikol a musí ísť o príčinu podstatnú.

K jednotlivým predpokladom zodpovednosti súd uviedol, že v danom prípade je splnená prvá podmienka (subjekt - orgán štátu (daňový úrad), ktorý vydal predmetné rozhodnutia o nepriznaní nadmerného odpočtu DPH, resp. rozhodnutia o priznaní nadmerného rozpočtu DPH v inej výške, ako si právny predchodca navrhovateľa uplatnil), čím prejavil svoje oprávnenie a povinnosť rozhodovacieho charakteru uplatňované pri ochrane porušených alebo ohrozených subjektívnych práv jednotlivcov fyzických alebo právnických osôb. Okresný súd považoval za splnenú na základe vyššie uvedenej skutočnosti aj druhú a tretiu podmienku. V konaní nebolo sporné ani to, že rozhodnutia daňového úradu boli nezákonnými rozhodnutiami (štvrtá podmienka), proti ktorým rozhodnutiam právny predchodca navrhovateľa podal opravné prostriedky, o ktorých rozhodovalo daňové riaditeľstvo, pričom všetky dotknuté rozhodnutia boli zrušené krajským súdom alebo Najvyšším súdom SR pre ich nezákonnosť. Podľa názoru okresného súdu zostalo sporné splnenie piatej a šiestej podmienky predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami daňového úradu a škodou a výsledok spočívajúci v škode. V zmysle rozhodnutia okresného súdu príčinnú súvislosť nemožno vyvodzovať z niečoho, čo samo je už následkom škodnej udalosti, za ktorú škodca zodpovedá (porovnaj R7/1999). Príčinou vzniku škody môže byť len okolnosť, ktorá konkrétnu ujmu (vo forme skutočnej škody alebo ušlého zisku) spôsobila, nie okolnosť, na základe ktorej bolo možné určitý majetkový výnos iba očakávať. Pri posudzovaní príčinnej súvislosti je podstatné aj to, či konanie (protiprávne) zostáva tou skutočnosťou, bez ktorej ku škodlivému následku nedošlo, alebo či napríklad nová skutočnosť pôsobí ako výlučná príčina, ktorá - bez ohľadu na pôvodnú okolnosť - samostatne spôsobila následok. V tomto prípade by došlo k prerušeniu príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a pôvodnými okolnosťami.

Pokiaľ ide o otázku škody, okresný súd skonštatoval, že navrhovateľ si uplatnil škodu spočívajúcu v:

- a) zaplatením nákladov daňovému poradcovi (Ing. XXXXXJ.),
- b) zaplatením nákladov na právneho zástupcu (JUDr. Zoroslav Kollár),
- c) zaplatením súdnych poplatkov,
- d) zaplatením úrokov zo zmlúv o finančnej výpomoci a,
- e) zaplatením úroku z omeškania.

Okrem skutočnej škody si navrhovateľ uplatnil aj ušlý zisk zo:

- f) zaplatených nákladov daňovému poradcovi,
- g) zaplatených nákladov na právneho zástupcu,
- h) zo zaplatených úrokov zo zmlúv o finančnej pomoci.

Ad a)

Okresný súd mal za nesporné, že navrhovateľ daňovému poradcovi X.. O. J. zaplatil na základe faktúr č. 27089 č. 28021, č. 28054, č. 28078, č. 28101 a č. 29015 sumu 8.298,67 €. Nemal však za preukázané, že by právny predchodca navrhovateľa uzavrel zmluvu o poskytovaní daňového poradenstva s týmto daňovým poradcom za účelom poskytovania služieb v spojení s nezákonnými rozhodnutiami daňového úradu a nebolo preukázané ani to, že by si právny predchodca navrhovateľa daňové poradenstvo v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami daňového úradu objednal, a nebolo, teda, preukázané tvrdenie štatutárneho zástupcu navrhovateľa o objednaní služieb daňového poradcu na základe objednávky. Faktúry predložené v konaní boli vydané pre právneho predchodcu navrhovateľa za daňové poradenstvo bez špecifikácie na čo sa vzťahovalo, čo obsahovalo, teda, aké služby v rámci tejto položky faktúry boli právnomu predchodcovi navrhovateľa vyúčtované. Nie je zrejмый rozsah, obsah a vecná súvislosť daňového poradenstva s nezákonnými rozhodnutiami daňového úradu. V dôsledku toho nemôže byť preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a škodou spočívajúcou so službami daňového poradcu.

Ad b), c)

Súd nemal za sporné ani zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia a trov konania v podobe zaplatených súdnych poplatkov. Zaplatenie trov právneho zastúpenia navrhovateľ preukázal vystavenými faktúrami a zmluvou o poskytovaní právnych služieb a zaplatenie súdnych poplatkov vyplýva z pripojených spisov. K tomu súd uviedol, že v správnom súdnictve sa o trovách konania rozhoduje v zmysle ust. § 250k O. s. p., ak ide o žalobu proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov. Použitie ust. § 142 O. s. p. je vylúčené, čo však neznamená, že pri trovách konania v správnom súdnictve sa postupuje (správne zrejme „nepostupuje“) obdobne. To znamená, že účastník konania si musí trovy konania uplatniť a vyčísliť. Súd o trovách konania rozhoduje podľa úspechu alebo môže o nich rozhodnúť aj na základe dôvodov hodných osobitného zreteľa. Ako vyplýva z rozhodnutí, súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že náhradu trov konania uplatnenú navrhovateľom priznal, alebo napriek tomu, že návrhu vyhovel, nepriznal z dôvodov uvedených v predmetných rozhodnutiach, ktoré sú právoplatné. Súd mal za to, že trovy konania, ktoré si uplatňuje navrhovateľ, nevznikli v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, ale ak mu vznikli, tak si ich zavinil sám, a to sa odrazilo v príslušných rozhodnutiach súdov. V prípade, že by mu predmetné trovy vznikli, boli oprávnené a riadne by si ich bol uplatnil, boli by mu priznané v jednotlivých konaniach v rámci správneho súdnictva (v konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 11C/69/2007 si právny predchodca navrhovateľa uplatnil trovy konania, ktoré nevyčíslil, v konaní vedenom pod sp. zn. 13S/102/2007 si tak isto uplatnil trovy konania, ktoré aj vyčíslil a odvolací súd priznal právnomu predchodcovi navrhovateľa trovy konania vo výške 187,72 €, v konaniach vedených pod sp. zn. 13S/78/2008, sp. zn. 13S/79/2008, sp. zn. 11S/3/2009 a sp. zn. 13S/1/2009 si právny predchodca navrhovateľa uplatnil trovy konania, ktoré ale nevyčíslil a krajský súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že ich právnomu predchodcovi navrhovateľa nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa). Ani v jednom z konaní vedených pred krajským súdom a najvyšším súdom v správnom súdnictve si právny predchodca neuplatnil a nevyčíslil trovy konania, t. j. súdne poplatky a trovy právneho zastúpenia v takom rozsahu, ako ich predložil súdu v podaní na č. I. 519 až 525 spisu. Okrem toho, podľa názoru súdu si mal všetky trovy konania uplatniť už v konaniach o žalobách proti rozhodnutiam daňového úradu, a nie v konaní o náhradu škody. Nie je možné, aby neuplatnené trovy konania v správnom súdnictve znášal štát v konaní o náhradu škody. Nie je chybou odporcu, že si právny predchodca navrhovateľa neuplatnil a nevyčíslil trovy konania tak, ako to urobil v tomto konaní. O trovách konania bolo právoplatne rozhodnuté v správnom súdnictve, hoci právny predchodca navrhovateľa trovy právneho zastúpenia a trovy konania skutočne vynaložil, na druhej strane bolo o nich právoplatne rozhodnuté, v časti mu boli priznané a vo zvyšku mu priznané neboli. Nemohla navrhovateľovi vzniknúť škoda v podobe nákladov trov konania a trov právneho zastúpenia, ak si sám z vlastného konania, z vlastnej viny trovy neuplatnil a nevyčíslil.

Ad d) a e):

K otázke nutnosti využitia finančnej výpomoci od nebankových subjektov súd uviedol, že v konaní navrhovateľ nepreukázal, že by jeho finančná situácia v čase od júla 2006 do augusta 2007, teda v čase, keď mu nebol priznaný nadmerný odpočet DPH, a keď mu boli zadržované finančné prostriedky daňovým úradom, bola taká zlá, že by si na pokrytie svojich výdavkov a nákladov musel nevyhnutne požičať finančné prostriedky v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami. Právnomu predchodcovi navrhovateľa boli zadržované finančné prostriedky vo výške 244.855,35 €, pričom na

základe zmlúv o finančnej výpomoci si celkom požičal sumu vo výške 738.572,19 €, ktorá je neprimeraná k zadržaným finančným prostriedkom. Navyše zo zmlúv o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi právnym predchodcom navrhovateľa a spoločnosťou GENUS, s. r. o., zo dňa 07. 12. 2007 a medzi právnym predchodcom navrhovateľa a spoločnosťou Wellington, s. r. o., zo dňa 13. 05. 2010 vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa mal pohľadávky a bol veriteľom spoločností GENUS, s. r. o. a Wellington, s. r. o. Ani jedna z uvedených spoločností mu pritom neposkytla finančnú výpomoc. Navrhovateľ tiež nepreukázal, že by nevyplatenie nadmerného odpočtu bolo príčinou, v súvislosti s ktorou by si musel požičať finančné prostriedky. Právny predchodca navrhovateľa nepreukázal, že by bol v hospodárskej strate, že nemal zaplatené faktúry subdodávateľom alebo že kvôli nedostatku finančných prostriedkov nedokončil dielo.

Ohľadom úrokov z omeškania okresný súd zaujal právny názor, že tieto (vo výške 4.690,80 €) úroky z omeškania, ktoré musel právny predchodca navrhovateľa zaplatiť zo zmlúv o finančnej výpomoci, sú sankciou za nesplnenie zmluvnej povinnosti. Omeškanie dlžníka vzniká len na jeho strane a len z dôvodov, ktoré si zapríčinil sám. Je preto nelogické, aby štát zodpovedal za to, že právny predchodca navrhovateľa neskoro plnil povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o finančnej výpomoci. Úroky z omeškania nie sú v priamej príčinnej súvislosti so vznikom škody spočívajúcej v nezákonne zadržavanom nadmernom odpočte DPH. Ide o skutočnosť odvodenú (vedľajšiu), ktorá by sama o sebe ako výlučná skutočnosť nemohla spôsobiť následok spočívajúci vo vzniku škody.

Ad f), g) a h):

K otázke ušlého zisku okresný súd v rozhodnutí uviedol, že v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí (o nepriznaní nadmerného odpočtu) nemohlo dôjsť k ušlému zisku, ktorý navrhovateľ vidí v tom, že všetky finančné prostriedky na zaplatenie služieb daňového poradcu a právneho zástupcu a na vrátenie úrokov z finančných výpomocí mohol uložiť v banke ako nový vklad s viazanosťou do jedného roka s príslušnou úrokovou sadzbou. Jednak základ týchto nárokov nie je oprávnený a navrhovateľ nepreukázal, že tieto finančné prostriedky by aj skutočne uložil na účet v banke ako nový vklad a jeho nárok na ušlý zisk je v rozpore s jeho tvrdením, že ak by mal tieto finančné prostriedky, mohol ich použiť na náklady spojené s vykonávaním diela počas jednotlivých etáp a nebol by nútený požičať si od nebankových subjektov. Pri viazanosti do jedného roka by totiž nemohol jeden rok finančné prostriedky z banky vybrať, a teda ich ani použiť. Ušlý zisk spočívajúci v nemožnosti uložiť finančné prostriedky na účte v banke ako nový vklad nemôže byť v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí o nepriznaní nadmerného odpočtu a nemožnosť uložiť finančné prostriedky ako nový vklad na účte v banke nemohla spôsobiť následok spočívajúci v ušlom zisku. Nejde o nezväčšenie majetku poškodeného, ktoré by mohol reálne očakávať vzhľadom na činnosť, ktorú právny predchodca navrhovateľa vykonával. Navrhovateľ netvrdil, ani nepreukázal, že by obvykle ukladal finančné prostriedky na bankové produkty za účelom vytvorenia zisku, a teda nepreukázal, že by s ohľadom na pravidelný beh vecí - jeho podnikanie - mohol dôvodne očakávať takýto príjem. Pokiaľ si navrhovateľ uplatnil náhradu škody v zmysle príslušenstva pozostávajúceho z úrokov z omeškania zo súm skutočnej škody, zo sumy ušlých ziskov, tieto mu súd nepriznal, nakoľko nepriznal navrhovateľovi základ nárokov, z ktorých navrhovateľ príslušenstvo uplatňuje.

Súd teda zosumarizoval, že jediná škoda, ktorá vznikla navrhovateľovi v súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí daňového úradu, spočíva v priznaní uplatneného nadmerného odpočtu DPH vo výške 244.855,35 €, táto škoda ale bola právnenému predchodcovi navrhovateľa v celom rozsahu uhradená aj so sankčnými úrokmi vo výške 65.924,80 €. Už len na okraj okresný súd poznamenáva, že navrhovateľ v návrhu uvádzal, že mu nepriznaním nadmerného odpočtu DPH vznikla škoda vo výške 255.113,79 €, hoci v skutočnosti bola vo výške 244.855,35 €. Právnenému predchodcovi navrhovateľa bola na základe zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 29. 03. 2007 poskytnutá finančná výpomoc vo výške 155.765,78 €, pričom úrok predstavoval sumu 3.865,41 € a nie sumu 3.866,18 €. Navrhovateľ nepreukázal, že mu bola skutočne vyplatená finančná výpomoc na základe zmluvy zo dňa 28. 05. 2007, pretože nepredložil ani výpis z účtu o pripísaní sumy vo výške 5.000.000,00 Sk, ani príjmový pokladničný doklad. V prípade zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 20. 02. 2009 chýba doklad o vrátení finančnej výpomoci vo výške 29.875,00 €.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Namietal, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym

skutkovým zisteniam a rozsudok okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O. s. p.). Namietal, že písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia doručené navrhovateľovi neobsahuje na prvej strane v pravo hore vyznačené číslo konania, ale iba spisovú značku. Tvrdil, že nie je pravdivé a správne zistenie súdu, že v konaní nebola preukázaná ani jedna objednávka a nebolo preukázané, že si pôvodný navrhovateľ daňové poradenstvo objednal (tvrdenia navrhovateľa k štáti rozsudku okresného súdu označenej Ad a) na str. 43). Pôvodný navrhovateľ svojim podaním Vyjadrenie zo dňa 17. 09. 2013 predložil do spisu písomnú objednávku č. 200606 v znení zo dňa 20. 12. 2006, z ktorej vyplýva, kedy boli služby daňového poradenstva objednané, pričom z návrhu pripojených faktúr vyplýva, kedy boli služby poskytované. Právny poriadok SR požaduje pri poskytovaní daňového poradenstva písomnú zmluvu len v prípade, ak sa jedná o spoločné poskytovanie daňového poradenstva, a to len právne vzťahy vyplývajúce zo spoločného poskytovania daňového poradenstva. Prvostupňový súd nad rámec príslušnej právnej úpravy až šikanuje (núti, aby niečo konal, čo zákon neukladá) účastníka konania, ktorému bola nezákonnými rozhodnutiami štátu spôsobená škoda. Skutočnosť, na ktoré súd poukazuje ako nepreukázané, boli preukázané aj výsluchom konateľa pôvodného navrhovateľa. Súčasť súdneho spisu museli tvoriť všetky administratívne spisy a v uvedených administratívnych spisoch sa nachádzajú plnomocenstvá, na základe ktorých Ing. Adrian Kirchner ako daňový poradca zastupoval pôvodného navrhovateľa vo všetkých daňových konaniach. Poukázal na zjavnú dezorientovanosť prvostupňového súdu v problematike poskytovania daňového poradenstva, keď si dovoľuje čo aj len porovnávať voľnú živnosť pôvodného navrhovateľa (vedenie účtovníctva a činnosť účtovných poradcov) s daňovým poradenstvom, ktorého poskytovanie je prísne upravené samostatným právnym predpisom a na výkon povolania ktorého je potrebný zápis do zoznamu daňových poradcov.

Ako druhú nesprávnosť navrhovateľ považuje odôvodnenie rozsudku okresného súdu na str. 43, 44 a 45 k štáti označenej Ad b) a c), kde okresný súd tvrdí, že navrhovateľovi nemohla vzniknúť škoda, ak si náhradu nákladov konania nevyčíslil v súdnych konaniach, pričom poukazuje na odôvodnenie rozhodnutí vydaných v správnom súdnictve v tom zmysle, že tzv. dôvodu hodného osobitného zreteľa odvolací súd nepriznal náhradu trov konania, pretože pôvodný navrhovateľ mohol zásadne prispieť k nájdeniu vhodných dôvodov na obhajobu svojho stanoviska už v daňovom konaní, ale takto nekonal. Pritom v čase, keď bol vydaný rozsudok NS SR 5Sžf/27/2008 zo dňa 17. 02. 2009 boli v behu ďalšie štyri konania na Krajskom súde v Trenčíne, čo Najvyšší súd SR nemohol vedieť, avšak tunajší prvostupňový súd túto informácia a disponuje všetkými rozhodnutiami vydanými v tak daňových konaniach ako aj rozsudkami súdov obidvoch inštancií, a teda mu musí byť zjavné, že argumentácia daňových orgánov sa menila vydaním každých dvoch svojich rozhodnutí, preto nemožno závery rozhodnutí Najvyššieho súdu SR bez ďalšieho aplikovať. Právny predchodca navrhovateľa musel požiadať o pomoc daňového poradcu, keďže išlo o daňový a nie právny problém. Podľa jeho názoru prvostupňový súd zdá sa, nepochopil inštitút žaloby o náhrady škody. Navrhovateľovi žiadne ustanovenia nevymedzuje, že si môže uplatniť iba škodu, ktorá mu vznikla z titulu zaplateného právneho poradenstva uplatňovaného počas trvania súdnych konaní o preskúmvanie nezákonných rozhodnutí. Pôvodný navrhovateľ si na základe riadnych zmlúv dohodol so svojím advokátom odmenu, ktorú mu následne zaplatil a nie je možné odvodzovať túto výšku od výšky trov v akomkoľvek súdnom konaní. Uviedol, že nerozumie a nevie, z akého právneho ustanovenia vyvodil prvostupňový súd svoj záver, že si navrhovateľ môže uplatňovať iba to, čo si uplatnil v inom súdnom konaní.

Ako tretiu nesprávnosť navrhovateľ považoval odôvodnenie rozsudku okresného súdu na str. 45 a 46 k štáti označenej Ad d) a e), a to že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho finančná situácia v čase od júla 2006 do augusta 2007 bola taká zlá, že by si na pokrytie svojich výdavkov a nákladov musel nevyhnutne požičať finančné prostriedky v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, a že pôvodný navrhovateľ mal dvoch dlžníkov a ani jeden z nich mu neposkytol finančnú výpomoc. Argumentácia prvostupňového súdu preukazuje istý stupeň dezorientovanosti súdu prvého stupňa v oblasti realizácie výstavby inžinierskych sietí pre individuálnu bytovú výstavbu, keď pôvodný navrhovateľ mal dvoch dlžníkov a nikto z nich mu neposkytol finančnú výpomoc, je predsa zrejmé, že ak uvedené subjekty nemali dostatok finančných prostriedkov pre seba a museli si požiadať finančnú výpomoc pôvodného navrhovateľa, nemožno od nich očakávať, že zrazu budú mať dostatok finančných prostriedkov, aby pred tým, než mu finančné prostriedky vrátia, poskytl im jemu finančnú výpomoc. Namietal, že slovenský právny poriadok nepozná pojem hospodárska strata ale iba účtovnú a daňovú stratu. Pôvodný navrhovateľ samozrejme nemohol v konaní preukázať, že kvôli nedostatku finančných prostriedkov nedokončil dielo, pretože on dielo dokončil, a to vďaka finančným výpomociam.

Ku skutočnosti, že suma finančných výpomocí sa nezhoduje s istinou zadržovaných nadmerných odpočtov, dodal, že pôvodný navrhovateľ predsa nemohol vedieť, ako budú daňové orgány postupovať v nasledujúcich mesiacoch. Pôvodný navrhovateľ bol mesačným platiteľom DPH, to znamená, že každý mesiac hrozilo vydanie ďalšieho nezákonného rozhodnutia, čo pôvodný navrhovateľ nevedel predpokladať, ale ani vylúčiť, a preto s tým z opatrnosti počítal.

Ako poslednú, štvrtú nesprávnosť rozsudku okresného súdu na str. 46, 47 a 48 k štati označenej Ad d) a e), navrhovateľ uviedol, že on pozná inú definíciu ušlého zisku, než uviedol okresný súd, a to: to, o čo sa majetok pôvodného navrhovateľa v dôsledku vydaných nezákonných rozhodnutí nezväčšil. Je predsa nelogické, aby niekto zohľadňoval pravidelný beh veci, keď ide o podnikanie, v podnikaní je zväčša pravidelná iba daňová povinnosť, inak je podnikanie mimoriadne hektická záležitosť. Ušlý zisk, ktorý si uplatňuje, je to, o čo sa jeho majetok nezväčšil a mohol by sa zväčšiť, keby vykonal rovnaké kroky, ako vykonal, ale neboli by mu zadržané finančné prostriedky daňovými orgánmi a on by nemusel hľadať cesty ako finančne vykryť jeho podnikanie a súčasne domáhanie sa priznania nadmerných odpočtov. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, pričom zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa mal za to, že prvostupňový súd po vykonaní dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Navrhovateľ vo svojom odvolaní napáda a poukazuje aj na text prvostupňového rozhodnutia, ktorý len doplnujúco odôvodňuje zamietnutie žaloby. Napriek tomu, že došlo k zrušeniu predmetných rozhodnutí, navrhovateľ využíva túto skutočnosť a žaluje štát o náhradu škody, pričom mu žiadna škoda nevznikla. K zmluvám o finančnej výpomoci odporca uviedol, že k uzavretiu zmlúv došlo medzi personálne prepojenými spoločnosťami, ich čerpanie bolo účelové, výška finančných prostriedkov, ktoré si navrhovateľ požičal na základe predmetných zmlúv, nezodpovedá sume, ktorú zadržieval správca dane. Správca dane zadržieval navrhovateľovi finančné prostriedky vo výške 255.113,79 €, pričom navrhovateľ si požičal niekoľkonásobne vyššiu sumu na základe predmetných zmlúv. Tvrdenie navrhovateľa, že si požičal predmetné finančné prostriedky, aby preklenul finančné ťažkosti, je nelogické aj z časového hľadiska. Správca dane vykonával daňovú kontrolu tak, že ju mohol v zákonnej lehote ukončiť najneskôr v septembri r. 2007, pričom až po tomto období mohlo dôjsť k zadržaniu finančných prostriedkov navrhovateľa. Avšak finančné prostriedky vo výške 315.342,23 € (9.500.000,00 Sk) boli pripísané na účet navrhovateľa už dňa 13. 12. 2006, čiže ešte v dobe, keď správca dane v zákonnej lehote vykonával daňovú kontrolu a nemohol zadržávať finančné prostriedky navrhovateľa. Aj z tohto vyplýva, že vypožičanie predmetných finančných prostriedkov malo iný účel, ako to, že sa navrhovateľ dostal do finančných ťažkostí na základe konania správcu dane. Tvrdil, že navrhovateľ počas celého konania nepreukázal nutnosť finančnej výpomoci od tretích strán. Ohľadom škody, ktorú si navrhovateľ uplatnil ako úhradu trov právneho zastúpenia, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu 5Sž/27/2008 zo dňa 17. 02. 2009, že hoci mohol navrhovateľ zásadne prispieť k nájdeniu vhodných dôvodov na obhajobu svojho stanoviska už v daňovom konaní, takto nekonal. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ si vzniknuté trovy uplatnil už v správnom konaní a súd tieto trovy nepriznal, konštatoval, že mu vznikli vlastným pričinením. Nie je preto dôvodné, aby mu boli priznané v konaní o náhradu škody. Nedošlo k splneniu podmienky príčinnej súvislosti medzi konaním správcu dane s následným zrušením jeho rozhodnutí a vznikom škody predstavujúcich trovy konania navrhovateľa, keďže samotný navrhovateľ mal inak postupovať už v daňovom konaní. Rozsudok okresného súdu žiadal ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) odvolanie prejednal v medziach podaného odvolania viazaný jeho rozsahom a dôvodmi v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, nezistil v konaní navrhovateľom tvrdené nesprávne zistenie skutkového stavu veci okresným súdom a nezistil tiež, že by bol prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil. Okresný súd v konaní striktnie posudzoval, či sú

splnené predpoklady pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z., a teda, či zodpovedá odporca za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone moci nezákonnými rozhodnutiami. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel správne k záveru, že Daňový úrad v Trenčíne vydal nezákonné rozhodnutia (ich zoznam vid' na str. 41 rozsudku), tieto vydal ako orgán štátu, a teda ako orgán verejnej moci, tieto rozhodnutia boli zrušené nadriadenými orgánmi (daňové riaditeľstvo, krajský súd, najvyšší súd) ako nezákonné, a teda boli splnené predpoklady zodpovednosti, ktoré okresný súd uviedol na str. 40 rozsudku. Pokiaľ by v konaní boli splnené aj ďalšie predpoklady zodpovednosti za náhradu škody, bol by býval návrh navrhovateľa dôvodný. V konaní však navrhovateľ nepreukázal výsledok, ktorý by spočíval v škode, inými slovami, že mu škoda vôbec vznikla a nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami daňového úradu a škodou (vrátane ušlého zisku). Aj podľa názoru odvolacieho súdu v konaní nebolo preukázané, že by právny predchodca navrhovateľa uzavrel zmluvu o poskytovaní daňového poradenstva s Ing. R.J., a keby tieto aj boli uzavreté, faktúry predložené v konaní boli vydané pre právneho predchodcu navrhovateľa za daňové poradenstvo bez špecifikácie na čo sa vzťahovalo, čo obsahovalo, teda za aké služby v rámci tejto položky boli faktúry právnomu predchodcovi navrhovateľa vyúčtované. Nie je zrejmý rozsah, obsah a vecná súvislosť daňového poradenstva s nezákonnými rozhodnutiami daňového úradu, a teda nie je daná ani príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a škodou spočívajúcou v službách daňového poradenstva. Pokiaľ ide o zaplatenie nákladov trov právneho zastúpenia a trov konania, aj v tomto smere sa odvolací súd stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že navrhovateľovi nemohla vzniknúť škoda, ak mu náhrada trov konania bola priznaná, ani v tom prípade, ak si ju uplatnil v súdnych konaniach, ale si ju nevyčísľil, a preto mu nebola priznaná, alebo ani v tom prípade, ak mu nebola priznaná z toho dôvodu, že si ju zaviniť sám, a teda nie je možné, aby neuplatnené trovy konania v správnom súdnictve alebo uplatnené, ale nepriznané z dôvodu zavinenia navrhovateľom, znášal štát v konaní o náhradu škody.

K otázke nutnosti finančnej výpomoci v prospech právneho predchodcu navrhovateľa, v ktorej sa odvolací súd taktiež plne stotožňuje s dôvodmi rozsudku okresného súdu, navyše odvolací súd uvádza, že v prípade rozhodnutí daňového úradu zo dňa 31. 01. 2007 č. 645/230/7556/07/Fer a č. 645/230/7729/07/Fer rozhodoval daňový úrad o nadmernom odpočte za zdaňovacie obdobie august 2006 a rozhodnutím zo dňa 28. 11. 2007 č. 645/230/96340/07/Fer za zdaňovacie obdobie september 2006. Navrhovateľ si ale, resp. jeho právny predchodca, požičal na základe zmluvy o finančnej výpomoci sumu 5.000.000,00 Sk (165.969,59 €) už dňa 21. 11. 2006, ďalej sumu 199.163,51 € (6.000.000,00 Sk) už dňa 13. 12. 2006 a ďalej prostriedky vo výške 116.178,72 € (3.500.000,00 Sk) už dňa 20. 12. 2006, spolu si požičal 481.311,82 €, a to vôbec ešte pred prvým rozhodnutím, ktorým daňový úrad znížil právnomu predchodcovi navrhovateľa ako platiteľovi DPH nadmerný odpočet. Na základe všetkých predmetných rozhodnutí Daňového úradu v Trenčíne boli navrhovateľovi pritom neoprávnené zadržované finančné prostriedky len v sume 255.113,79 €. Uvedená skutočnosť je jasným dôkazom toho, že navrhovateľ si nepožičiaval finančné prostriedky na základe zmlúv o finančnej výpomoci v príčinnej súvislosti s nezákonným zadržávaním nadmerného odpočtu DPH predmetnými rozhodnutiami daňového úradu. Na základe tejto skutočnosti potom nemohol navrhovateľovi vzniknúť ani nárok na náhradu škody titulom zaplatených úrokov, prípadne úrokov z omeškania tak, ako to uviedol okresný súd.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní tvrdil, že písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia doručené navrhovateľovi neobsahuje na prvej strane vpravo hore vyznačené číslo konania, ale iba spisovú značku, ide síce o procesné pochybenie okresného súdu, ktoré ale nemá vplyv na samotnú správnosť jeho rozhodnutia. Podľa § 212 ods. 3 O. s. p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd v ďalšom len poukazuje na dôvody rozhodnutia okresného súdu.

O náhrade trov konania rozhodne prvostupňový súd (§ 224 ods. 4 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.